COLLEGEVOORSTEL

Gemeente Soest

Steller advies:
Gwen Visser

Afdeling en team:
Samenleving, Maatschappelijke ontwikkeling

Zaaknummer:
94367

Portefeuillehouder:
Nermina Kundić

Datum:

Onderwerp:
Gunning streekomroep Eemland 1

Openbaar
Is geheimhouding aan de orde?
Nee

Afgestemd met:
Financiën

Advies

1. De gemeenteraad voor te stellen positief te adviseren ten aanzien van de gunning voor omroep Eemland 1 voor de periode 2021-2026;
2. De gemeenteraad voor te stellen het budget voor de lokale omroep vanaf 2022 vast te stellen op €29.125.

Aanleiding

Er wordt landelijk al enkele jaren aandacht gevraagd voor kwaliteitsborging bij lokale omroepen. In navolging van de adviezen van Olon en NLPO dringen gemeenten aan op verdere samenwerking met andere lokale omroepen in de regio en vorming van een streekomroep.
Op 19 oktober 2019 is de nieuwe zendmachtiging voor Radio Soest ingegaan. Deze machtiging loopt tot 2024. Radio Soest is echter dit jaar in navolging van de adviezen een fusie aangegaan met de huidige lokale omroepen uit Baarn, Bunschoten, Leusden en Amersfoort. Zo is de nieuwe streekomroep Eemland 1 opgericht. In Amersfoort/Leusden en Baarn liep dit jaar de gunningsperiode voor de lokale omroep af. In Soest en Bunschoten nog niet. Doordat er sprake is van een nieuwe (streek)omroep moet er echter opnieuw een gunning in alle gemeenten worden verstrekt.
Aanwijzing geschiedt door het Commissariaat voor de Media (CvdM) nadat de gemeenteraad heeft geadviseerd over de vraag of de instelling aan de eisen voldoet van artikel 2.61 lid 2 van de Mediawet 2008. Dit betekent dat de gemeenteraad in haar advies de volgende vragen met een duidelijk ja of nee moet beantwoorden:
A. Is de aanvrager een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of een vereniging?
B. Verschaft de omroepinstelling lokaal gebonden informatie en fungeert zij als communicatiemogelijkheid voor de plaatselijke gemeenschap?
C. Heeft de aanvrager volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?
D. Is dit programmabeleid bepalende orgaan (hierna PBO) representatief samengesteld?
Uiteindelijk besluit het CvdM, mede op basis van het advies van de raad, over de definitieve toekenning van de lokale mediaopdracht.
De streekomroep Eemland 1 heeft in haar beleidsplan aangegeven op welke manier zij georganiseerd is, hoe zij wil komen tot verdere professionalisering en hoe zij de lokale verankering blijft borgen. (bijlage 1)
Omdat de aanvraag van Eemland 1 betrekking heeft op meerdere gemeenten vraagt het CvdM om eensluidend advies met betrekking tot de representativiteit van het (gezamenlijke) PBO. (vraag D / bijlage 2)

Beoogd resultaat

De raad brengt positief advies uit aan het CvdM over de gunning aan Stichting Streekomroep Eemland 1 als (lokale) omroep voor de komende vijf jaar en stelt voorgesteld budget vast.

Argumenten

1a. Streekomroep Eemland 1 is een Rechtspersoon

Streekomroep Eemland 1 is een stichting en daarmee een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid (Zie aanleiding

vraag A).
1b. Streekomroep Eemland 1 verstrekt lokaal gebonden informatie
Streekomroep Eemland 1 levert media-aanbod gericht op lokale en regionale actualiteiten en speelt zo in op de lokale behoefte aan lokale informatievoorziening. Dit blijkt uit hoofdstuk 8 van het beleidsplan (Zie aanleiding vraag B).
1c. Streekomroep Eemland 1 heeft een programma bepalend orgaan (PBO)
Om in de streekomroep de lokale belangen voldoende te vertegenwoordigen zijn alle gemeenten hierin vertegenwoordigd. Zie bijlage 2. (Zie aanleiding vraag C)
1d. *representatieve samenstelling PBO*
Het programmabepalend orgaan is representatief samengesteld waarbij alle aangegeven stromingen zijn ondergebracht. (Zie aanleiding vraag D) (bijlage 2).
1e. Er is geen andere aanvrager
Streekomroep Eemland 1 is de enige aanvrager voor de gunning voor de periode 2019-2024.
1f. Het advies over de PBO is regionaal afgestemd
Binnen de betrokken gemeenten is ambtelijk gezamenlijk gekeken naar het PBO. Alle gemeenten adviseren positief op dit punt.
2a. *De gemeente heeft een bekostigingsplicht*
Deze plicht betekent in het kort dat het gemeentebestuur zorg draagt voor de bekostiging van de lokale publieke media-instelling in de gemeente, indien de gemeenteraad het Commissariaat positief heeft geadviseerd over de representativiteit van het PBO van de lokale publieke media-instelling. Het gaat om de vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke omroepdienst, oftewel met het verzorgen van de radio- en televisieprogramma's die via de ether en/of de kabel worden uitgezonden. (Mediawet 2008 artikel 2.170a)
2b. Rijksmiddelen voor lokale omroep
De gemeente ontvangt van het Rijk middelen voor het instandhouden van lokaal media-aanbod. We ontvangen daarvoor € 1,39 per huishouden in het gemeentefonds (bijlage 3). Met 20.953 woningen komt dit neer op € 29.125,-
2c. Vergoeding voor uitzenden raadsvergaderingen
De vergoeding voor het uitzenden van onder meer raadsvergaderingen wordt op dit moment nog verrekend met de huur. Om redenen van financiële transparantie worden dit aparte financiële stromen. Financiële tegemoetkoming voor uitzenden van raadsvergaderingen e.d. staat los van de subsidie en van de bekostigingsplicht en komt dus niet uit het cultuurbudget.

Kanttekeningen
1a. Regionale samenwerking kan verschillende vormen krijgen

De betrokken gemeenten hebben in nauw onderling overleg gekeken naar de verschillende scenario's. Bij de aanvraag voor de gunning voor de komende jaren zijn er namelijk in Amersfoort/Leusden twee inschrijvingen. Dat betekent dat de gemeenteraad in die plaatsen in een verdergaand advies gevraagd wordt een keuze te adviseren. Mocht de gemeenteraad van Amersfoort de voorkeur hebben voor de andere inschrijver, dan zal Eemland 1 voor de drie overige gemeenten het lokale media-aanbod verzorgen (Soest/Baarn/Bunschoten). De doelstellingen uit het beleidsplan blijven dan overeind, maar zullen vanwege kleiner budget minder snel gerealiseerd kunnen worden.
2a. Extra budget professionalisering is niet mogelijk
De streekomroep heeft een professionaliseringswens. Deels kan die worden bekostigd door efficiënter samen te werken met behoud van de huidige budgetten. Liever zou Eemland 1 een financiële impuls zien (bijlage 2). Door de druk op het cultuurbudget en taakstelling voor de komende jaren is een extra financiële impuls niet mogelijk. De omroepen zijn hierover in de fase voorafgaand aan de fusie al geïnformeerd.

Kosten, baten, dekking

Kosten
In dit voorstel wordt de Rijksbijdrage voor de lokale omroep ingezet als subsidiebudget. Dit wordt niet aangevuld met extra middelen vanuit de portefeuille Cultuur. Het voorgestelde budget is € 29.125,-
Het huidige budget is € 27.592. Dit is nog gebaseerd op een lager bedrag vanuit het Rijk per huishouden.

Baten
De gemeente ontvangt van het Rijk middelen voor het instandhouden van lokaal media-aanbod. We ontvangen daarvoor € 1,39 per huishouden in het gemeentefonds (bijlage 3). Met 20.953 woningen (Waar staat je gemeente, 2021) komt dit neer op € 29.125,-

Dekking
Dekking komt uit de Rijksmiddelen voor de lokale omroep via het gemeentefonds.
De budgetwijziging zal na instemming van de raad in de voorjaarsnota worden meegenomen.

Aanpak/evaluatie
Alle betrokken gemeenten (Amersfoort, Leusden, Baarn, Bunschoten, Soest) behandelen de gunning van Eemland 1 in oktober 2021 in hun gemeenteraad. De adviezen zijn op elkaar afgestemd. Het commissariaat voor de Media kent op basis van hun beoordeling en de adviezen van de gemeenteraden de gunning toe.

De gemeenteraad stuurt na behandeling hun advies per brief aan het CvdM. Bij deze brief moet het raadsvoorstel en raadsbesluit worden bijgevoegd.
Het CvdM informeert na besluit zowel de gemeenten als de aanvragers over de definitieve gunning.

Participatie
n.v.t.

Communicatie
Alle betrokken gemeenten (Amersfoort, Leusden, Baarn, Bunschoten, Soest) behandelen de gunning van Eemland 1 in oktober 2021 in hun gemeenteraad. De adviezen zijn op elkaar afgestemd. Het commissariaat voor de Media kent op basis van hun beoordeling en de adviezen van de gemeenteraden de gunning toe.
De gemeenteraad stuurt na behandeling hun advies per brief aan het CvdM. Bij deze brief moet het raadsvoorstel en raadsbesluit worden bijgevoegd.
Het CvdM informeert na besluit zowel de gemeenten als de aanvragers over de definitieve gunning.

Bijlagen
bijlage 1_Eemland 1 Beleidsplan zonder akte.pdf (original), bijlage 2. Inventarisatie representativiteit PBO Eemland.pdf (original), bijlage 3_ VNG_ bedragen-voor-lokale-omroep-in-gemeentefonds.pdf (original), bijlage 4_Brief Advies gemeenteraad aan CvdM.pdf (original), Raadsbesluit gunning streekomroep Eemland 1.pdf (original)